

- 2 SUHDANNEKUVA
- 3 HELSINGIN SEUDUN
TOIMIALARAKENNE
- 4 TOIMIALOJEN VERTAILU
- 6 TEOLLISUUS
- 7 RAKENTAMINEN
- 8 KAUPPA
- 9 MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA
- 10 RAHOITUSTOIMINTA
- 11 PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE
- 12 LIIKENNE
- 13 PALVELUT KOTITALOUKSILLE
- 14 JULKINEN HALLINTO JA
HYVINVOINTIPALVELUT
- 15 VAIHTUVA TEEMA: HELSINGIN SEUTU
KANSAINVÄLISESSÄ VERTAILUSSA

Helsingin seudun | 4 toimialakatsaus | 07

3.12.2007

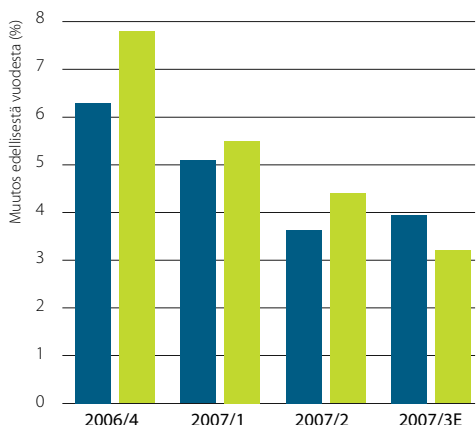

Talouden hyvä vire jatkui Helsingin seudulla kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä, vaikka teollisuuden kasvu onkin hidastunut.

Tuotanto kasvoi seudulla ennakoarvion mukaan noin 4 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Viime vuoden tasolle kasvuvauhti ei tänä vuonna kuitenkaan yllä teollisuuden kasvun hidastumisen vuoksi. Kuitenkin rakentaminen ja yksityiset palvelualat kasvoivat edelleen nopeasti. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotannon kasvuero Helsingin seudun ja koko maan välillä tasoittui, kun kahden edeltävän vuoden aikana seutu kiri koko maan edelle. Tuoreimman tiedon mukaan Helsingin seudun tuotanto kasvoi keskimäärin 4,7 % vuosivauhtia viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vuodesta 2000 seudun tuotanto on kasvanut 26 %, kun koko maassa nousua on kertynyt 23 %.

Työllisyyden kasvu on hidastunut Helsingin seudulla kuluvaan vuoden aikana. Silti työllisyys nousi edelleen vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä: 1,7 % vuotta aikaisemmasta. Koko maassa työllisyys kasvoi 1,9 % eli vähän enemmän kuin Helsingin seudulla.

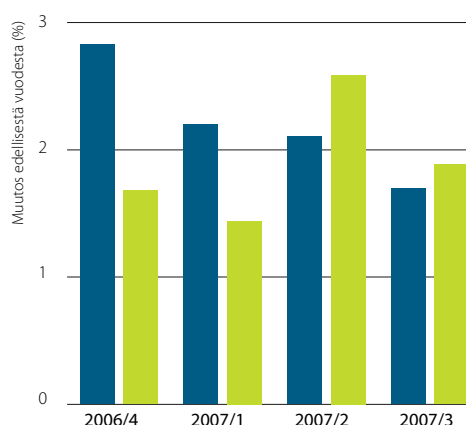
Helsingin seudulla oli keskimäärin 677 000 työllistä viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vuodesta 2000 työllisten määrä on noussut Helsingin seudulla 7,2 % ja koko maassa prosenttiyksikön vähemmän eli 6,2 %.

Tuotannon muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta vuosineljänneksestä Helsingin seudulla ja koko maassa.

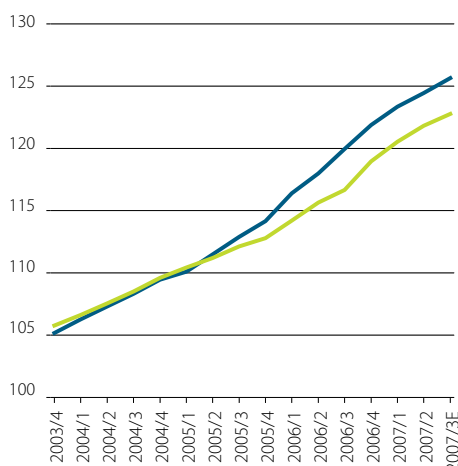
■ Helsingin seutu
■ Suomi

Viimeisin neljännes perustuu Helsingin seudun ja koko maan tuotannon osalta katsauksen toimittajan laatimaan ennakoarvioon.

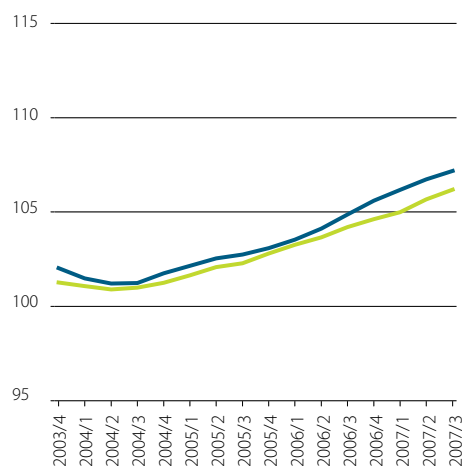
Työllisyyden muutos (%) edellisen vuoden vastaavasta vuosineljänneksestä Helsingin seudulla ja koko maassa.

■ Helsingin seutu
■ Suomi

Tuotannon määrä Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2000=100

■ Helsingin seutu
■ Suomi

Työllisten määrä Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2000=100

■ Helsingin seutu
■ Suomi

Helsingin seudun toimialarakenne

Helsingin seutu koostuu pääkaupunkiseudusta ja kehysalueesta. Helsingin seudulla asuu 24 % koko maan väestöstä, sijaitsee 29 % maan työpaikoista ja tuotetaan 33 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudulla (12 kunnan alue) asui vuoden 2006 lopussa 1 265 000 henkeä. Asukasmäärä kasvoi vuonna 2006 lähes 14 000 eli 1,1 %. Ennakkoarvion mukaan seudun väestönkasvu on lähes samalla tasolla vuonna 2007. Seudulla oli noin 667 000 työllistä ja noin 704 000 työpaikkaa vuonna 2006 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan. Työllisten määrä kasvoi viime vuonna noin 16 000:lla eli 2,4 %, kuluvan vuoden kasvu tulee olemaan noin 2 %. Alueen tuotannon

arvonlisäys oli vuonna 2006 lähes 48 miljardia euroa, jossa oli kasvua edellisestä vuodesta noin 6 %, kuluvan vuoden kasvuarvio on noin 4 %.

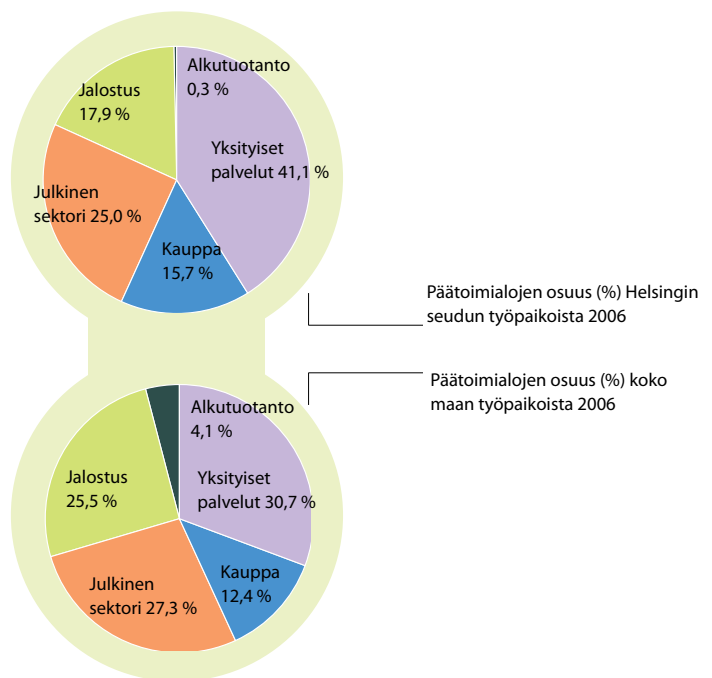
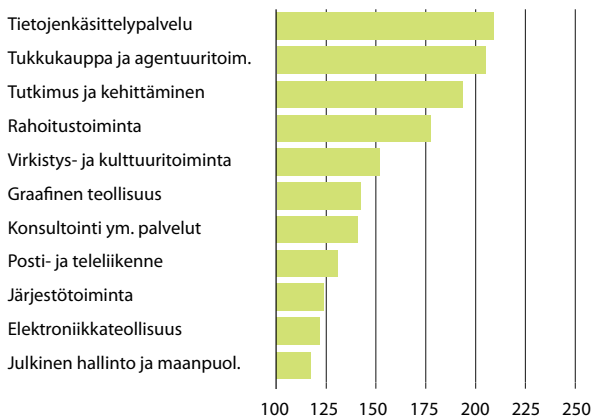
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen, työpaikoista 17 % on jalostuksessa ja 83 % kaupan, yksityisten palveluiden sekä julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden aloilla. Erityisesti kaupan ja muiden yksityisten palvelualojen osuus on Helsingin seudulla tuntuvasi suurempi kuin koko maassa. Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalvelujen työpaikkaosuus on seudulla hieman pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti alhaisempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys on Helsingin seudulla lähes olematon.

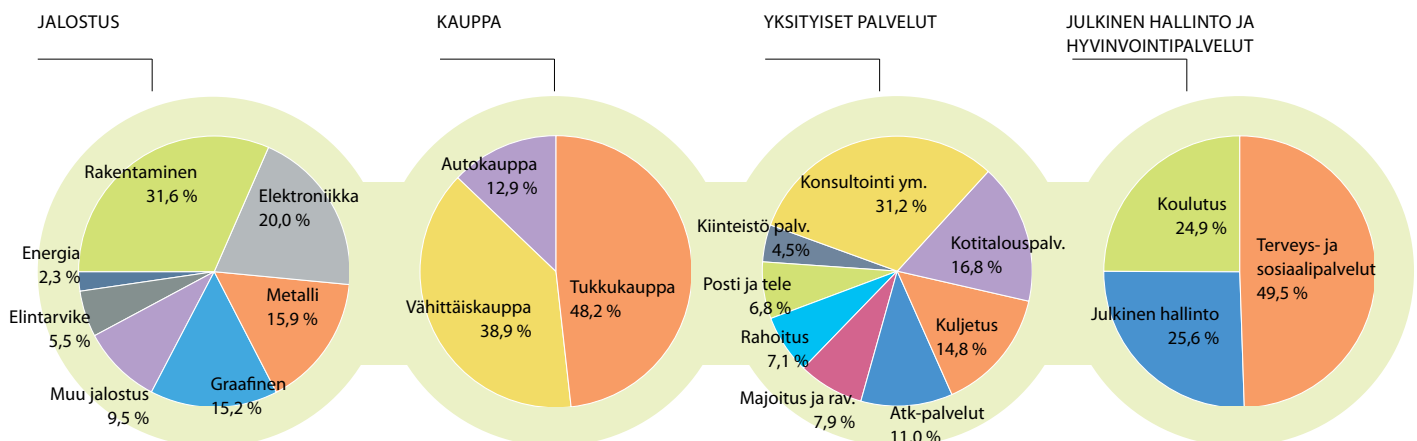
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden erikoistumisindeksien perusteella Helsingin seutu on vahvimmin suuntautunut erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen ja palveluihin, tutkimukseen ja kehittämiseen, logistiikkaan sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti kaikista muista Suomen suurista kaupunkialueista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat
Indeksi, koko maa = 100

Työpaikkojen toimialajakauma
Helsingin seudun päätoimialoilla

Toimialojen vertailu

Liikevaihto/tuotannon volyymi, palkkasumma, henkilöstömäärä ja työllisyys

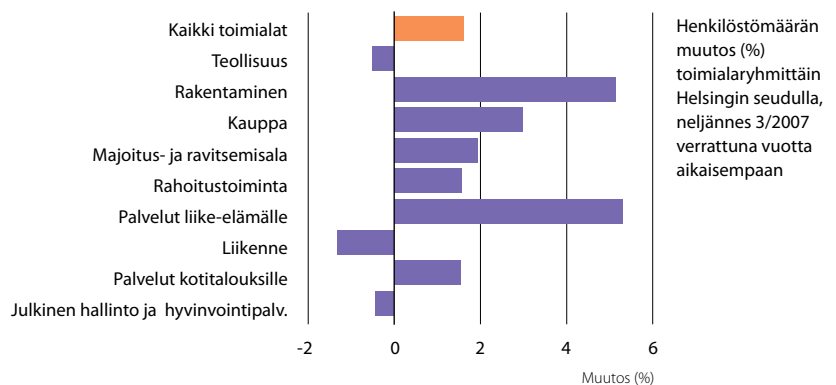
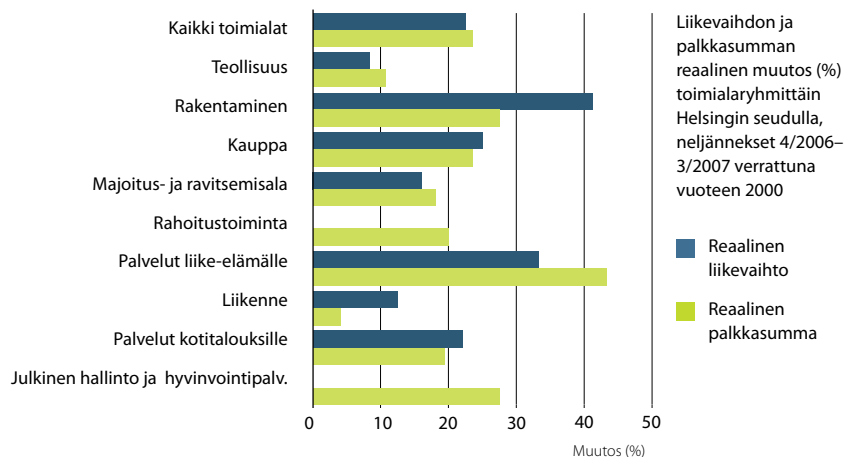
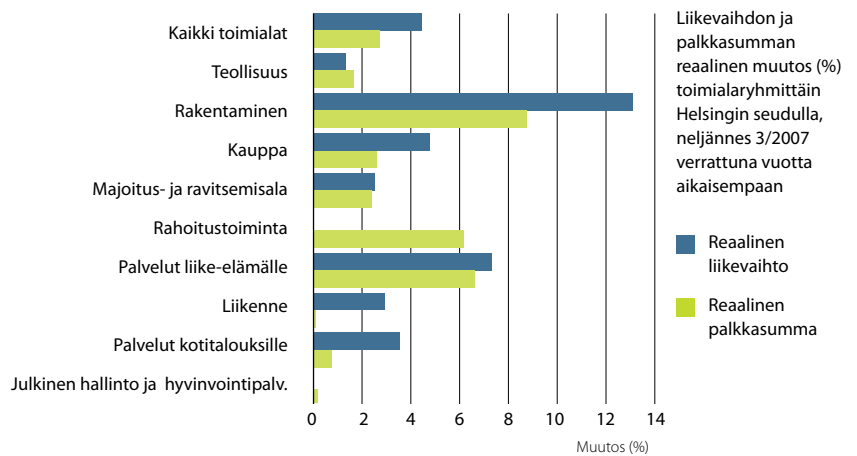
Rakennusalan liikevaihdon ja palkkasumman kasvu jatkui nopeana kuluvin vuoden kolmannella neljänneksellä. Myös liike-elämän palvelut kasvoivat edelleen vahvasti.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina reaaliaikaisia liikevaihtoa (ei rahoitustoiminnassa eikä julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa) sekä reaaliaikaisia palkkasummaa.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan reaalisesti 4,5 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Liikevaihdon kasvu jatkui nopeana rakennusosalalla, jossa reaaliaikainen kasvua oli 13 %. Liike-elämän palveluissa liikevaihto nousi ennakoarvion mukaan yli 7 %. Kaupan alalla liikevaihdon reaaliikasvu ylti lähes 5 %:iin ja kotitalouksien palveluissa lähes 4 %. Liikenteessä sekä majoitus- ja ravitsemisalalla kasvua oli alle 3 % ja teollisuudessa noin 1,5 %. Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu palkkasumma lisäytyi ennakoarvion mukaan reaalisesti 2,7 % edellisestä vuodesta. Palkkasumma kasvoi eniten rakennusosalalla, jossa nousua edellisvuodesta oli lähes 9 %. Myös liike-elämän palveluissa ja rahoitusosalalla palkkasumma kasvoi yli 6 %.

Vuoteen 2000 verrattuna rakentamisen liikevaihto on kasvanut toimialoista reaalisesti eniten, yli 40 %. Liike-elämän palvelut ovat yltäneet kolmannen kasvuvuon. Kaupan liikevaihto on kasvanut neljänneksen ja kotitalouksien palveluiden liikevaihto yli viidenneksen eli saman verran kuin toimialoilla keskimäärin. Teollisuudessa kasvu on ollut pienempää kuin muilla toimialoilla. Palkkasumat ovat kasvaneet reaalisesti kaikilla toimialoilla vuodesta 2000. Voimakkainta palkkasumman nousu on ollut liike-elämän palveluissa ja seuraavaksi nopeinta rakennusosalalla sekä julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa.

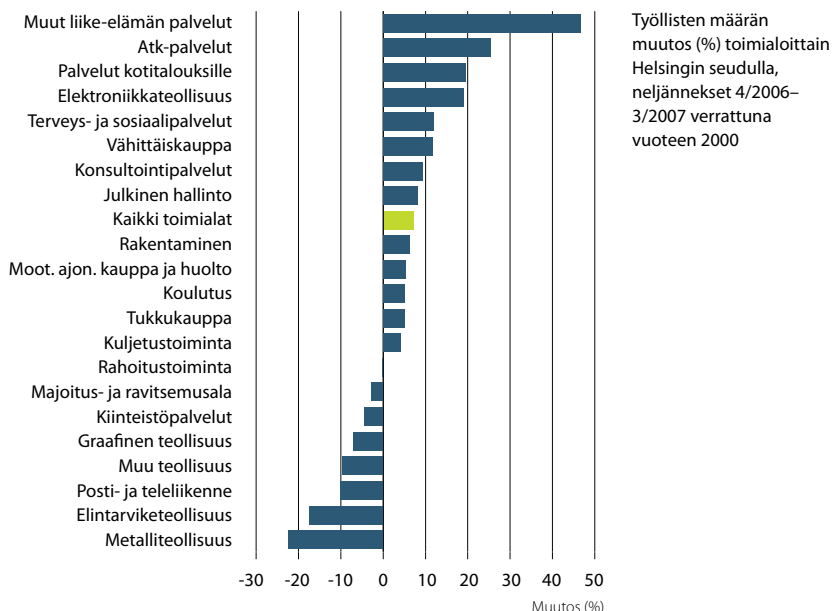
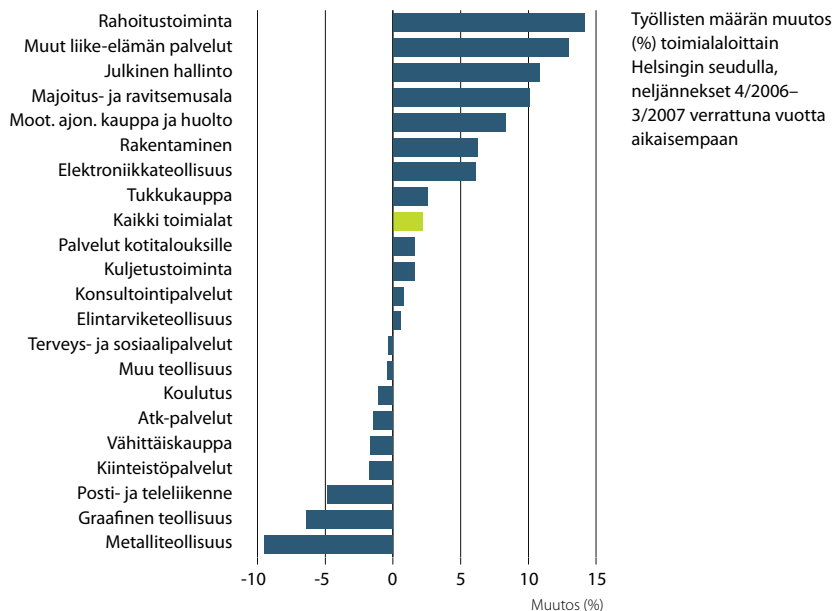
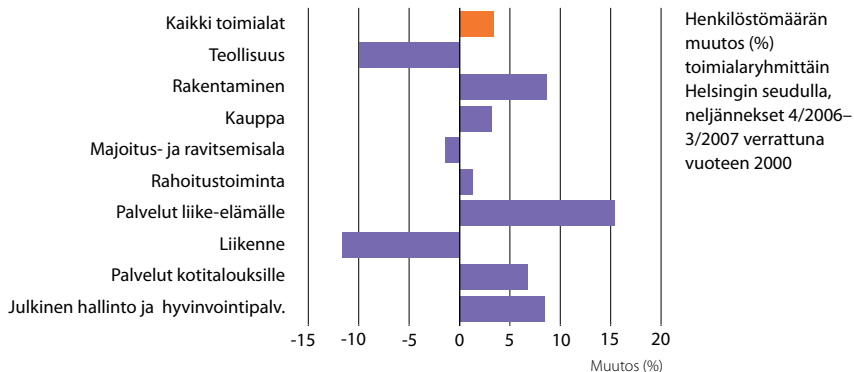
Henkilöstömäärä päätoimialoilla

Henkilöstömääräindikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää. Kuluva vuoden kolmannella neljänneksellä kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi noin 1,5 % vuotta aikaisemmasta. Liike-elämän palveluissa ja rakentamisessa henkilöstömäärä nousi päätoimialoista selvästi eniten, yli 5 %. Myös kaupan henkilöstömäärä oli vahvassa kasvussa ja kohtuullista nousua oli myös majoitus- ja ravitsemisalalla, rahoitustoiminnassa sekä kotitalouksien palveluissa. Sen sijaan liikenteen, teollisuuden sekä julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärät vähenivät edellisestä vuodesta. Vuodesta 2000 Helsingin seudun yritysten henkilöstömäärä on noussut noin 3,5 % eli vähemmän kuin seudun työllisten määrä. Henkilöstömäärä on noussut eniten liike-elämän palveluissa ja varsin paljon myös rakentamisessa, julkisessa hallinnossa ja hyvinvointipalveluissa sekä kotitalouspalveluissa. Sen sijaan teollisuuden ja liikenteen henkilöstömäärät ovat tuntuvasti alemmalla tasolla kuin vuonna 2000.

Työllisyyden muutos toimialoittain

Tarkemmalla toimialatasolla työllisyyden kehitystä voidaan seurata Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedoilla, jotka kuvaavat Helsingin seudulla asuvien työllisten henkilöiden määrää. Käsitteiden ja tietolähteiden eroista johtuen työllisten määrän muutokset poikkeavat monilla toimialoilla henkilöstömäärän muutoksista. Viimeksi kuluneen vuoden aikana työllisten määrä kasvoi eniten rahoitustoiminnassa, muissa liike-elämän palveluissa (joihin sisältyy mm. työvoiman vuokraus), julkisessa hallinnossa sekä majoitus- ja ravitsemisalalla. Kasvu oli vahvaa myös moottoriajoneuvojen kaupassa ja huollossa, rakentamisessa ja elektroniikkateollisuudessa.

Vuoteen 2000 verrattuna nopeimmin työllisyys on kasvanut muissa liike-elämän palveluissa, atk-palveluissa, kotitalouksien palveluissa sekä elektroniikkateollisuudessa. Työllisyys on vähentynyt eniten metalliteollisuudessa ja elintarviketeollisuudessa.

Teollisuus

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu

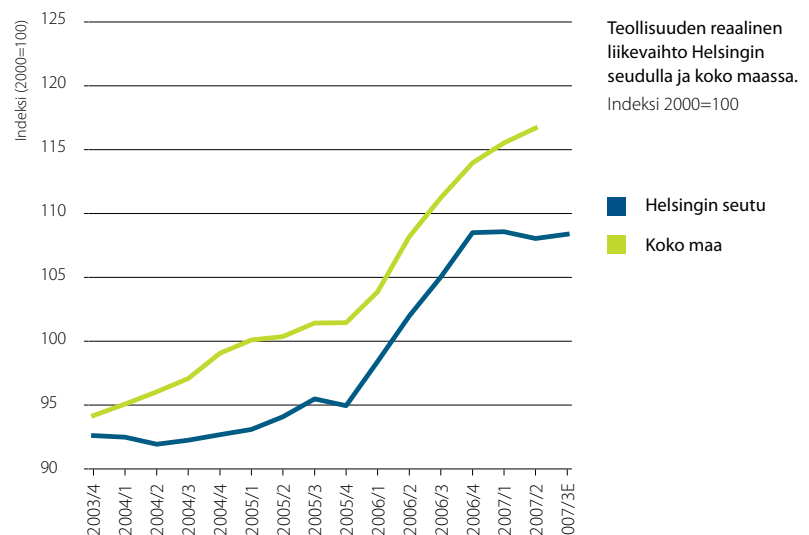
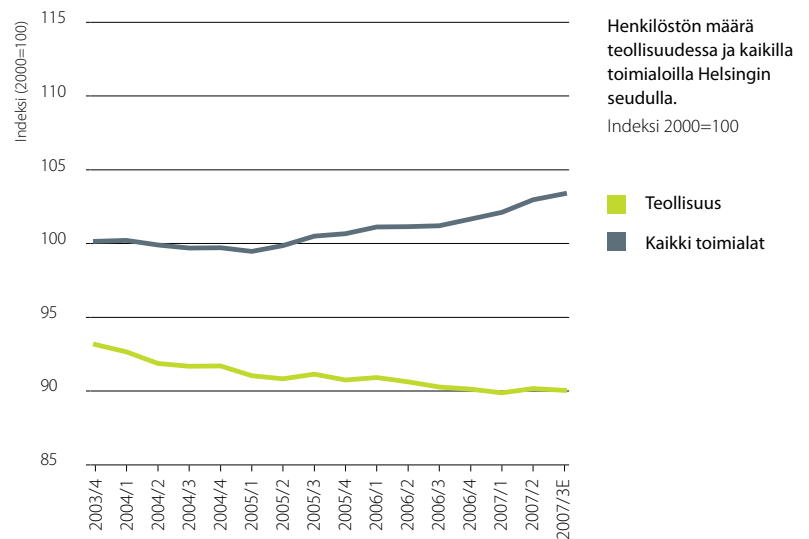
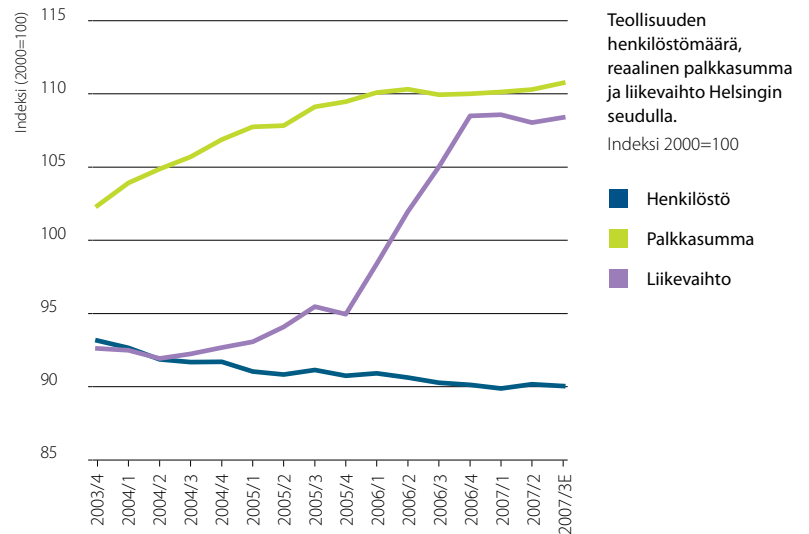
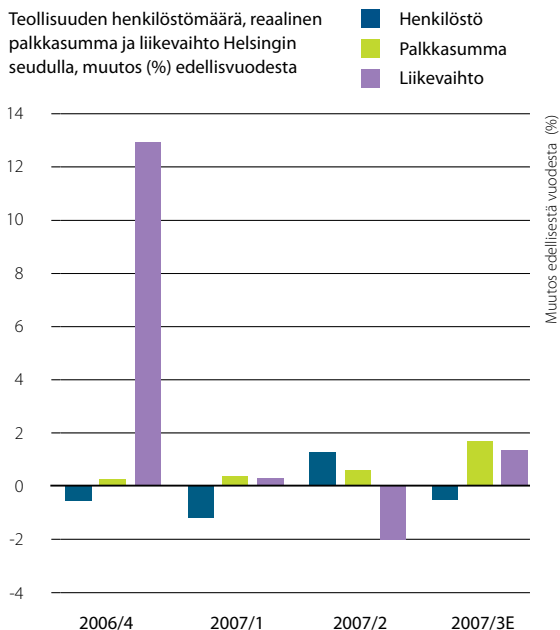
Teollisuusyritysten liiketoiminnan kasvu jatkui vaatimattomana Helsingin seudulla. Toimialan trendi poikkeaa selvästi Helsingin seudun ja koko maan välillä.

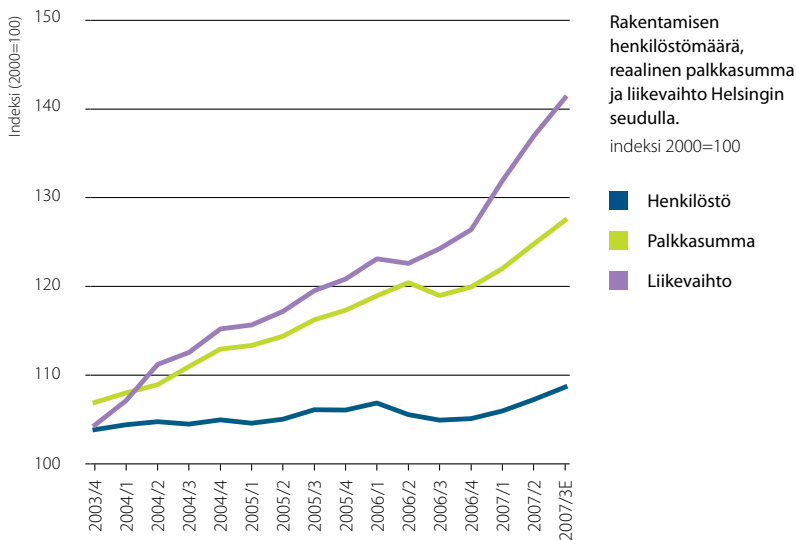
Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten reaalin liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan alle 1,5 % vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Alkuvuoden aikana toimialan liikevaihto on ollut reaalisesti loivassa laskussa. Edellisen neljänneksen liikevaihto korjautui alaspäin edellisen katsauksen vastaavan neljänneksen ennakoarvioon verrattuna. Teollisuuden liikevaihdon trendi on erkaantunut Helsingin seudun ja koko maan välillä kuluvaan vuoden alusta alkaen, sillä muualla maassa alan liikevaihdon kasvu on jatkunut vahvana. Taustalla on ennen kaikkea elektroniikkateollisuuden sekä kone- ja laitteollisuuden erilainen kehitys seudulla ja muualla maassa. Vuodesta 2000 Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto on noussut reaalisesti 8 %.

Teollisuuden palkkasumma nousi reaalisesti lähes 2 % ja henkilöstömäärä laski 0,5 % kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Viimeisen vuoden aikana alan palkkasumma on ollut loivassa kasvussa ja henkilöstömäärän lasku on pysähtynyt. Vuodesta 2000 teollisuuden palkkasumma on noussut reaalisesti 11 % ja henkilöstömäärä laskenut 10 %.

Teollisuusyritykset työllistivät työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 86 000 henkeä.

Teollisuuden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta

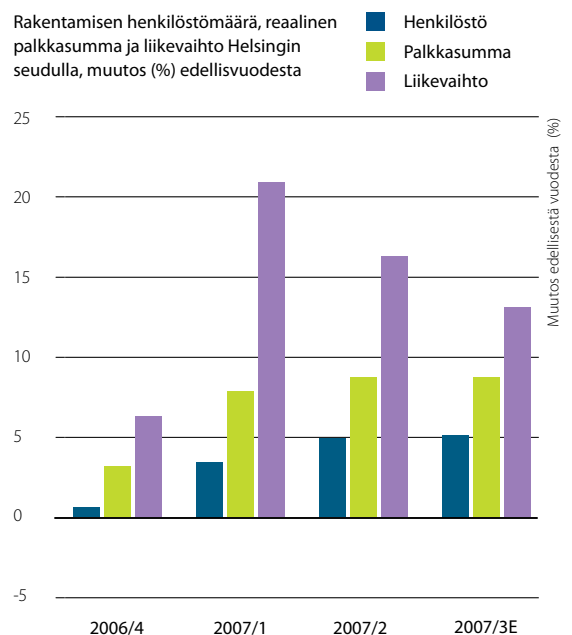
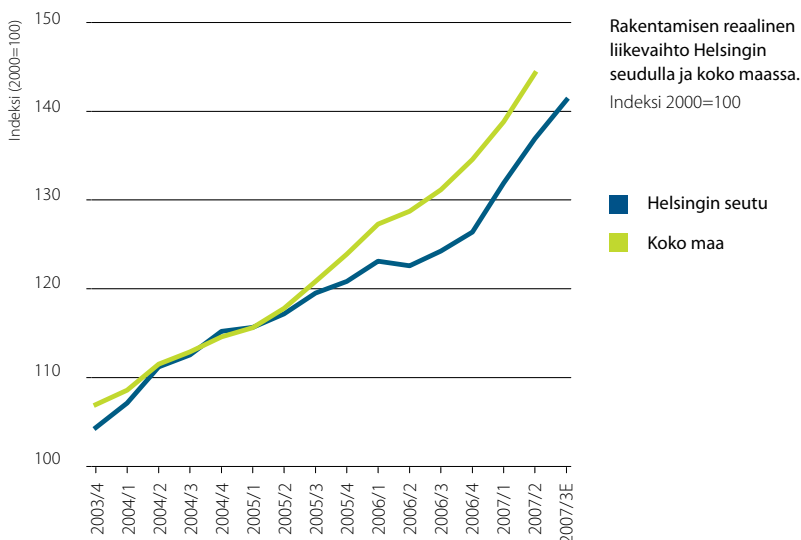
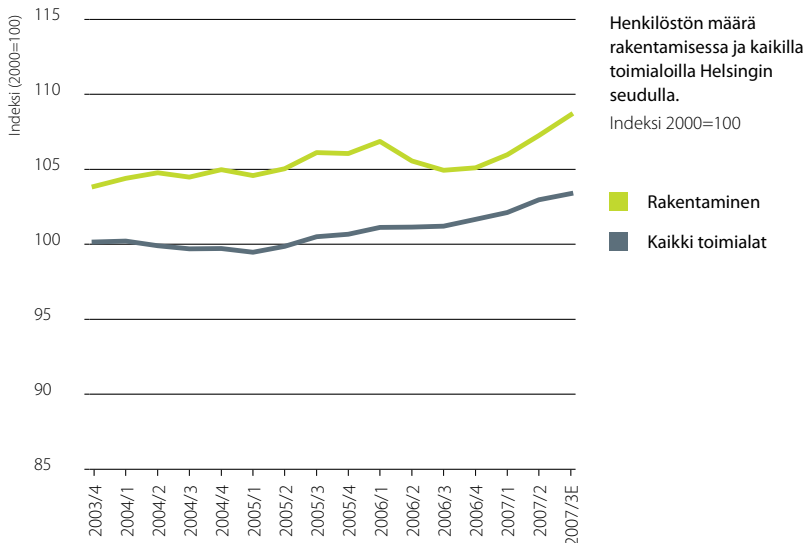

Rakennusalan liiketoiminta on koko kuluvaan vuoden ajan kasvanut nopeammin kuin muilla päätoimialoilla.

Rakennusalan yritysten liikevaihto kasvoi edelleen vahvasti vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä: ennakoarvion mukaan reaalisesti 13 % edellisvuodesta. Alan liikevaihto on noussut vuoden alusta asti selvästi nopeammin kuin millään muulla päätoimialalla. Alan trendi on viime vuosina ollut yhdenmukainen Helsingin seudun ja koko maan yrityksillä, lukuun ottamatta vuoden 2006 notkahdusta Helsingin seudulla. Vuodesta 2000 alan liikevaihto on kasvanut seudulla reaalisesti yli 40 %.

Rakennusyritysten palkkasumma nousi reaalisesti lähes 9 % ja henkilöstömäärä 5 % kuluvaan vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Myös palkkasumman ja henkilöstön kasvu on tänä vuonna ollut rakentamisessa selvästi nopeampaa kuin seudun toimialoilla keskimäärin. Vuodesta 2000 rakennusalan palkkasumma on reaalisesti kohonnut 28 % ja henkilöstömäärä 9 %.

Rakennusala työllisti työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 36 000 henkeä.

Kauppa

Vähittäiskauppa, tukkukauppa, agentuuritoiminta, moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto, polttoaineen vähittäismyynti

Kaupan liiketoiminnan vakaa ja vahva kasvu jatkui edelleen.

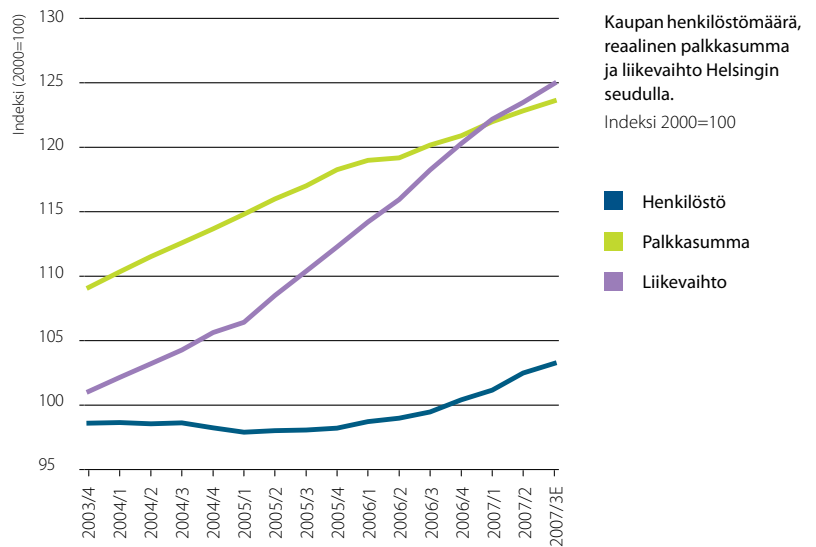
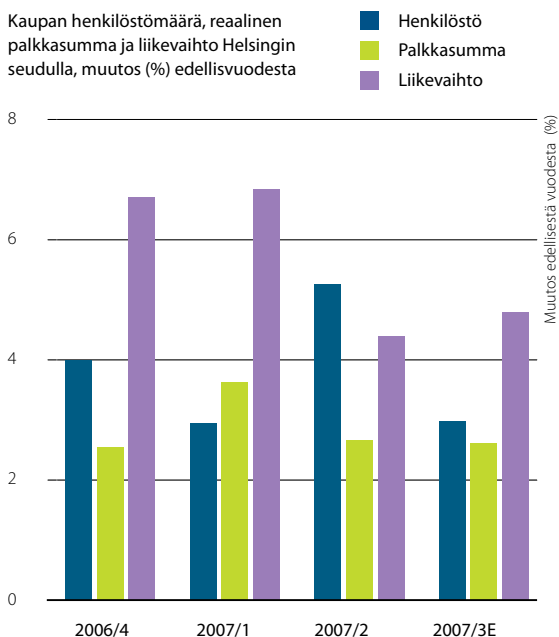
Kaupan liikevaihdon jo useita vuosia kestänyt vakaa kasvu jatkui vahvana Helsingin seudulla vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä: reaalisesti nousua edellisvuodesta oli ennakkoarvion mukaan lähes 5 %. Kaikki kaupan pääalat, tukkukauppa, vähittäiskauppa sekä moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto, kasvoivat tasaisesti. Kaupan liikevaihdon trendi on ollut täysin samanlainen Helsingin seudulla ja koko maassa viimeiset neljä vuotta. Vuodesta 2000 alan liikevaihto on noussut Helsingin seudulla reaalisesti neljänneksen.

Kaupan palkkasumma nousi reaalisesti 2,5 % ja henkilöstömäärä 3 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Kaupan alan palkkasumma on viime vuosina kasvanut hitaammin kuin liikevaihto. Henkilöstömäärä on viimeksi kuluneen vuoden aikana noussut suunnilleen samaa tahtia kuin palkkasumma. Kaupan henkilöstömäärä on viimeiset kaksi vuotta noussut nopeammin kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Vuodesta 2000 kaupan alan palkkasumma on reaalisesti kohonnut 24 % ja henkilöstömäärä 3 %, kumpikin indikaattori saman verran kuin Helsingin seudun toimialoilla keskimäärin.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialat työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 106 000 henkeä Helsingin seudulla.

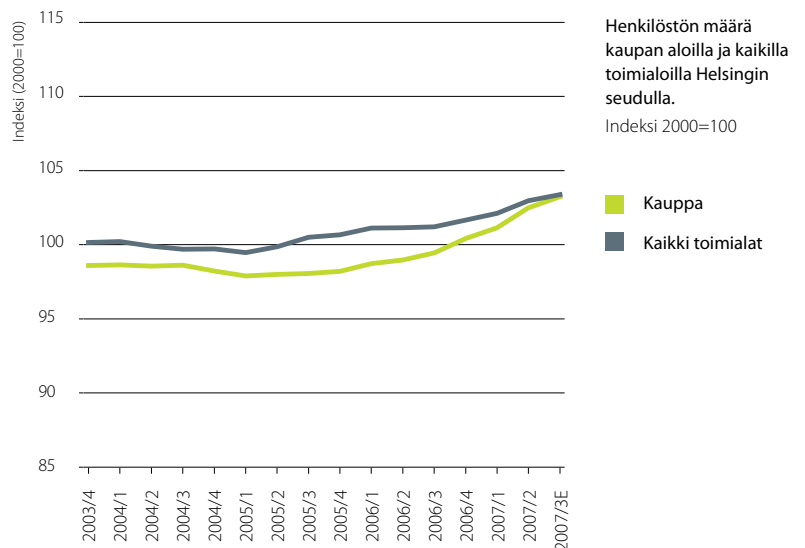
Kaupan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta

Kaupan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla.

Indeksi 2000=100

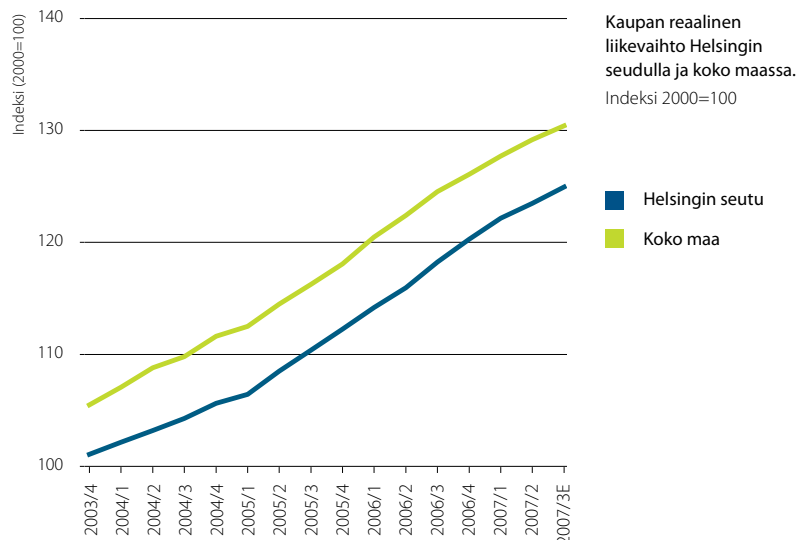
Henkilöstö
Palkkasumma
Liikevaihto

Henkilöstön määrä kaupan aloilla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

Indeksi 2000=100

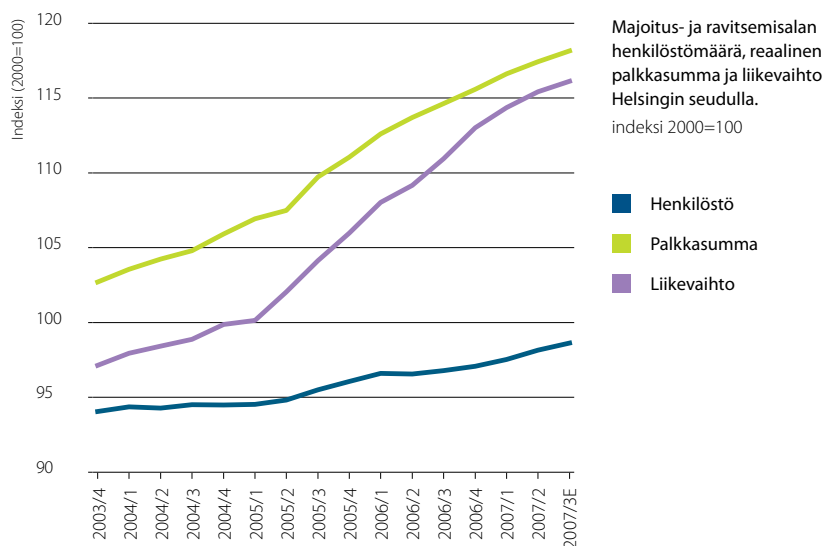
Kauppa
Kaikki toimialat

Kaupan reaalin liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

Indeksi 2000=100

Helsingin seutu
Koko maa

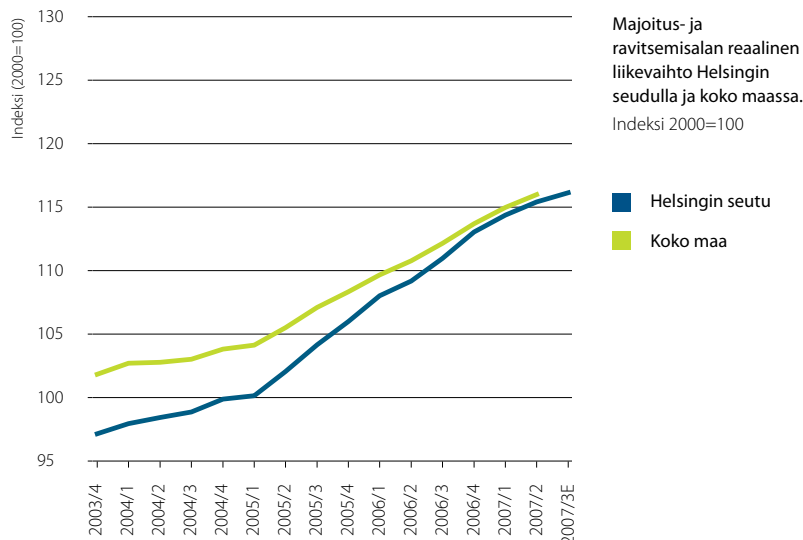
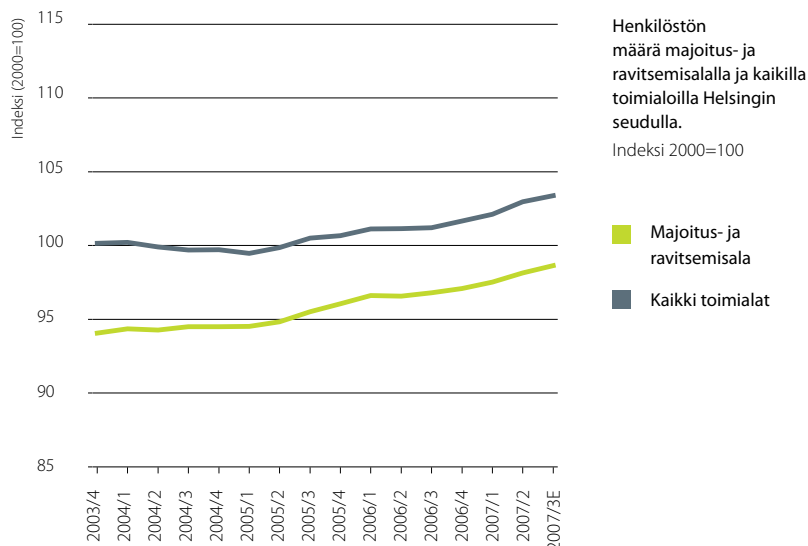

Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon kasvu hidastui, mutta henkilöstömäärä nousi entiseen tahtiin.

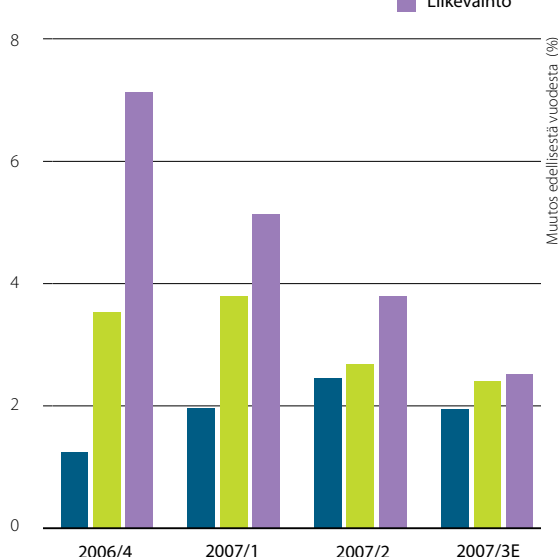
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon kasvu hidastui kahden edellisen vuoden nopeasta tahdistä: liikevaihto kasvoi reaalisesti 2,5 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla nopeammin kuin koko maassa viimeiset neljä vuotta ja sitä edeltänyt jälkeen jääminen on kuroutunut umpeen. Vuodesta 2000 majoitus- ja ravitsemistoiminnan reaalin liikevaihto on noussut 16 %.

Toimialan palkkasumma nousi reaalisesti 2,5 % ja henkilöstömäärä 2 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Palkkasumman kasvu on hidastunut alkuvuodesta, mutta henkilöstömäärän nousu on jatkunut entiseen tahtiin. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on viime vuosina kasvanut hitaammin kuin liikevaihto. Alan henkilöstömäärä on viime vuosina noussut suunnilleen samaa tahtia kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin. Kaupan alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana reaalisesti 18 % korkeammalla ja henkilöstömäärä 2 % alempana kuin vuonna 2000.

Majoitus- ja ravitsemisala työllisti työvoimatutkimuksen mukaan noin 23 000 henkeä Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta

Rahoitustoiminta

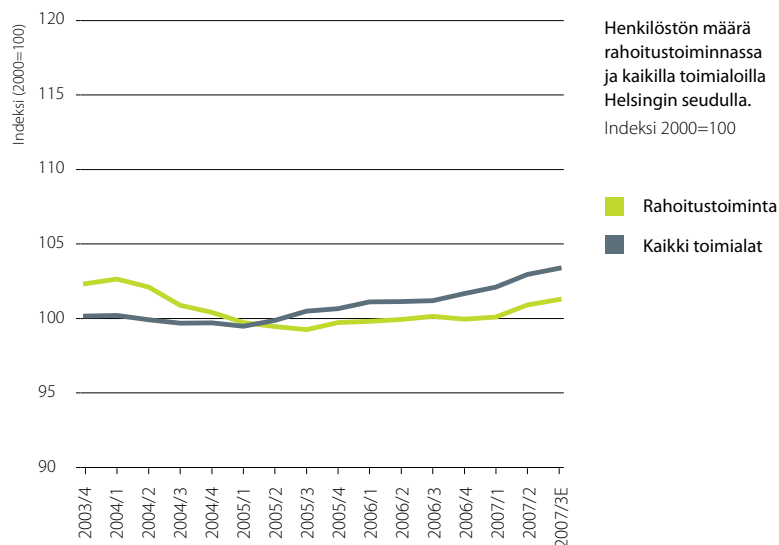
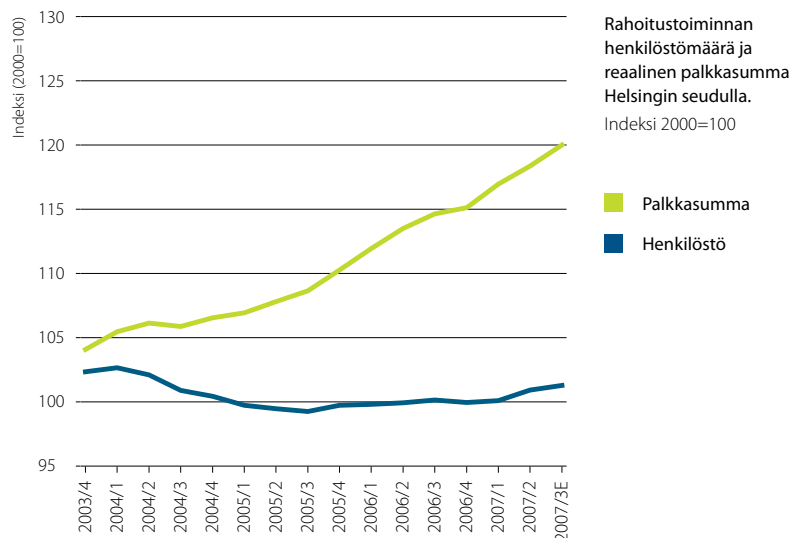
Rahoitus, vakuutustoiminta, rahoitusta palveleva toiminta

Rahoitustoiminnan palkkasumma ja henkilöstömäärä nousivat edelleen.

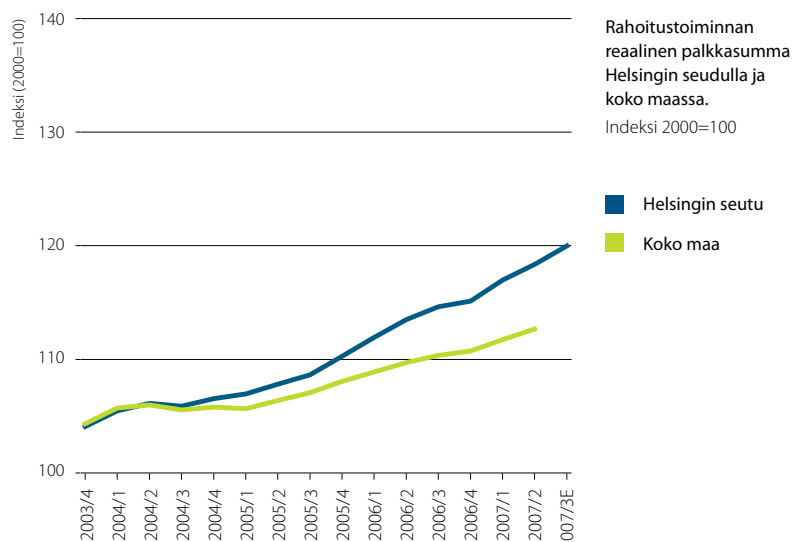
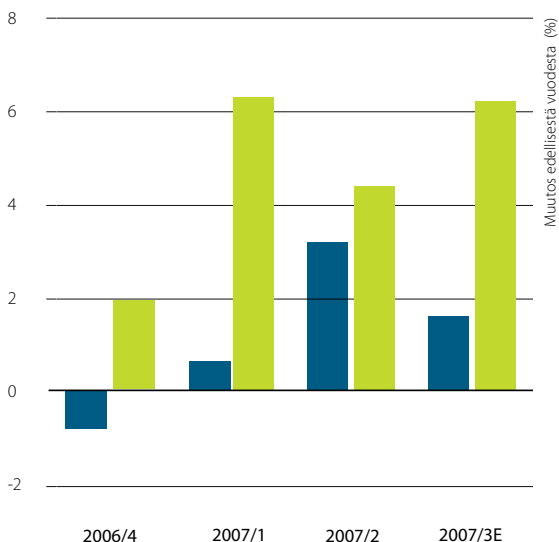
Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumma nousi edelleen selvästi enemmän kuin toimialoilla keskimäärin vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä: ennakoarvion mukaan palkkoja maksettiin reaalisesti 6 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Alan palkkasumma on noussut Helsingin seudulla viimeiset kolme vuotta nopeammin kuin koko maassa. Vuodesta 2000 reaalista kasvua on kertynyt 20 %.

Myös toimialan henkilöstömäärän nousu jatkui: kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä lisäystä oli 1,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuluvan vuoden aikana alan henkilöstömäärä on kasvanut suunnilleen samaa tahtia kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin. Vuodesta 2000 alan henkilöstö on noussut noin 1,5 %.

Rahoitustoiminta työllisti työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 24 000 henkeä Helsingin seudulla.

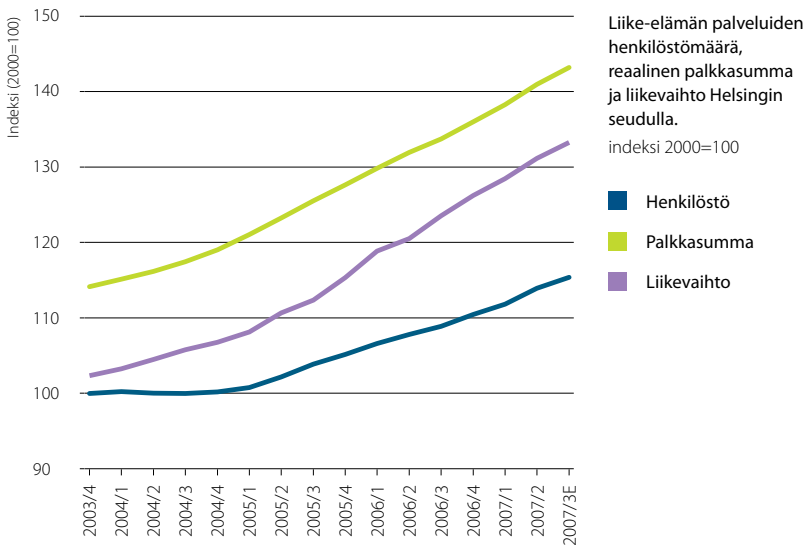

Rahoitustoiminnan henkilöstömäärä ja reaalin palkkasumma Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Palvelut liike-elämälle

Kiinteistöpalvelut, vuokrauspalvelut, tietojenkäsittely-, tutkimus- ja konsultointipalvelut, muu liike-elämää palveleva toiminta

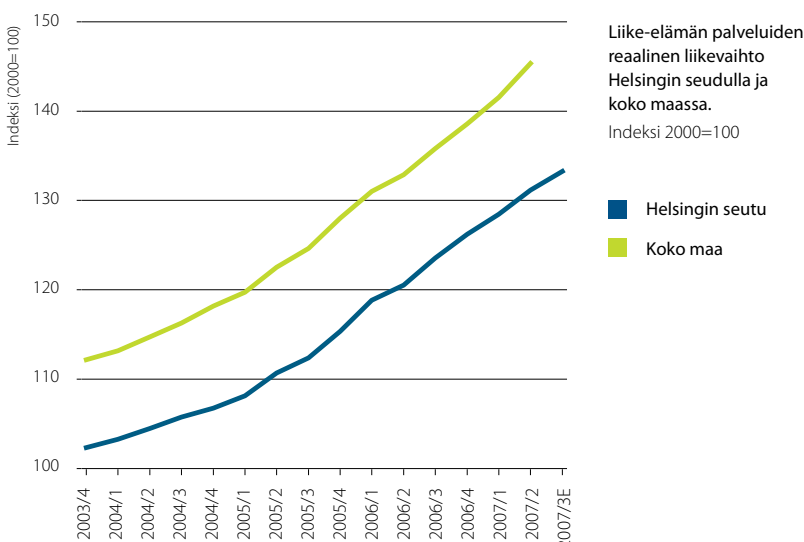
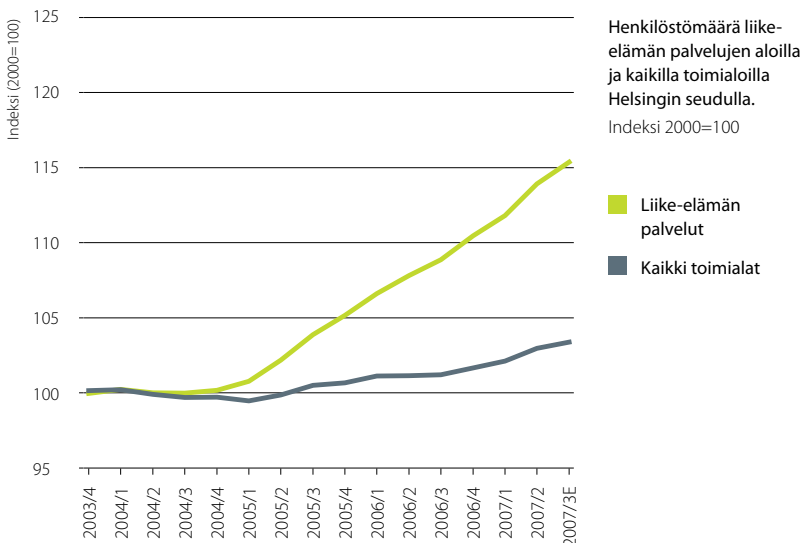

Liike-elämän palveluiden liiketoiminta kasvoi kaikilla indikaattoreilla mitattuna edelleen selvästi nopeammin kuin toimialat keskimäärin.

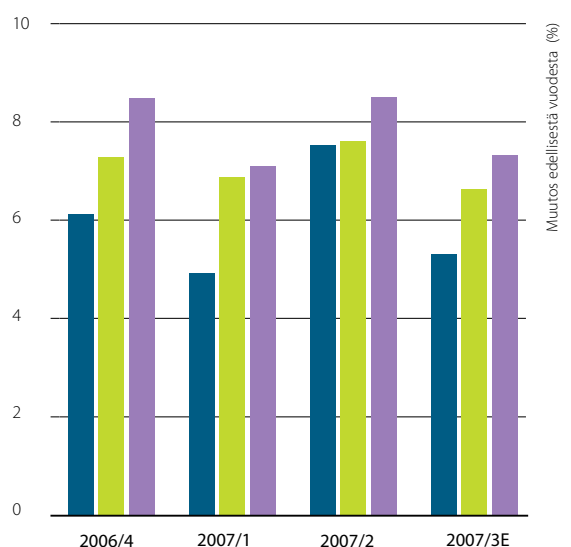
Liike-elämän palvelut on rakennusalan ohella Helsingin seudun talouskasvun kärkiala. Liikevaihdon kolmatta vuotta kestänyt vakaa ja vahva kasvu jatkui vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä: reaalisesti kasvua oli ennakoarvion mukaan noin 7,5 % edellisvuodesta. Vuodesta 2000 alkan liikevaihto on noussut reaalisesti 33 %. Vaikka toimialan liikevaihdon trendi on ollut viime vuosina samankaltainen kuin koko maassa, vuoteen 2000 verrattuna seutu ei ole yltänyt koko maan kasvun tasolle.

Liike-elämän palveluiden palkkasumma kasvoi reaalisesti noin 6,5 % vuotta aikaisemmasta kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Henkilöstömäärä nousi 5,5 %. Palkkasumman nousuvauhti on ollut vähän alempi kuin liikevaihdon viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vuodesta 2000 alkan palkkasumma on noussut jo 43 %, mikä on enemmän kuin millään muulla toimialalla. Palkkasumma on pitkällä ajalla noussut nopeammin kuin liikevaihto, vaikka ero on kaventunut viime vuosina. Alan henkilöstömäärä on kasvanut 15 % vuodesta 2000, selvästi enemmän kuin millään muulla päätoimialalla.

Työvoimatutkimuksen mukaan palveluja liike-elämälle tuottavat yritykset työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin 125 000 henkeä.

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Liikenne

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmailiikenne, liikennettä palveleva toiminta, varastointi, matkatoimistot, posti- ja teleliikenne

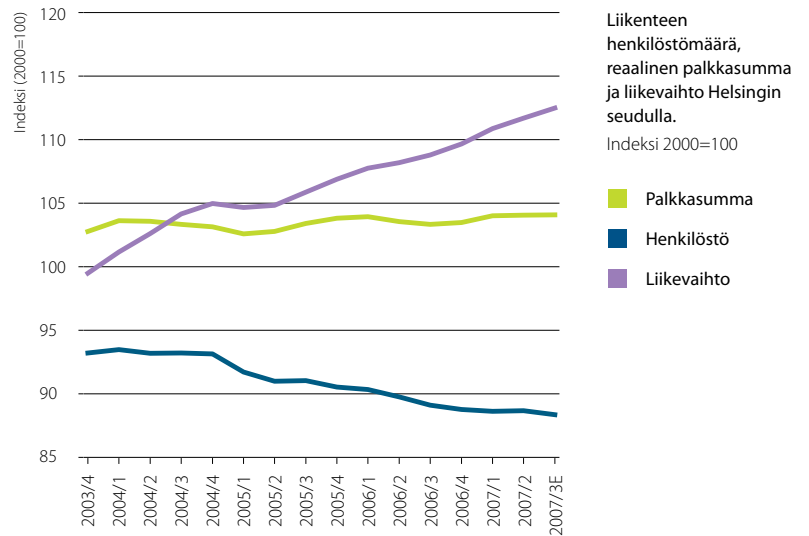
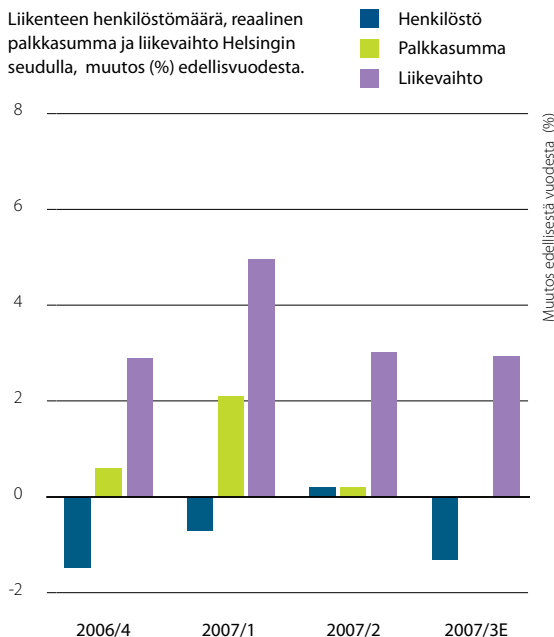
Liikennealan yritysten liikevaihdon kasvu jatkui vakaana, mutta henkilöstömäärä laski edelleen.

Helsingin seudun liikenneyritysten liikevaihdon kasvu jatkui edelleen vakaana: ennakoarvion mukaan reaaliaikaista kasvua oli 3 % edellisvuodesta vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Aikaisempien neljännten liikevaihdot korjautuivat alaspäin edellisen katsauksen ennakoarvioihin verrattuna. Viime vuosina Helsingin seudun liikenneyritysten liikevaihdon kehitys on noudatellut koko maan trendiä, vaikka vuoteen 2000 verrattuna Helsingin seutu on selvästi jäljessä koko maasta. Viimeisen vuoden aikana seudun liikenteen liikevaihto oli reaalisesti noin 13 % korkeammalla kuin vuonna 2000.

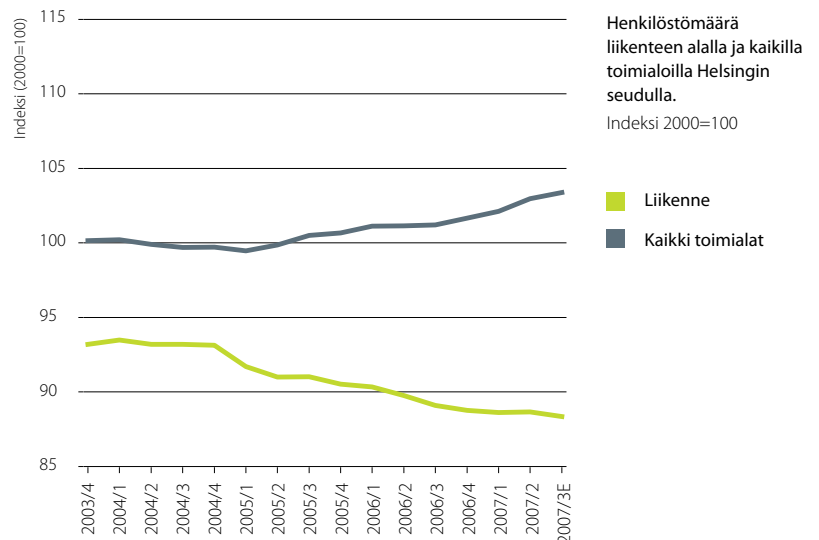
Liikenteen palkkasumma ei kasvanut, vaan oli reaalisesti suunnilleen edellisvuotisella tasolla vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Alan henkilöstömäärä laski noin 1,5 %. Vuodesta 2000 alan palkkasumma on noussut reaalisesti 4 %, selvästi vähemmän kuin liikevaihto. Liikenteen henkilöstömäärän trendin suunta on ollut alaspäin useita vuosia, ja kolmannella neljänneksellä henkilöstöä oli 12 % vähemmän kuin vuonna 2000.

Liikenteen yritykset työllistivät työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 55 000 henkeä Helsingin seudulla.

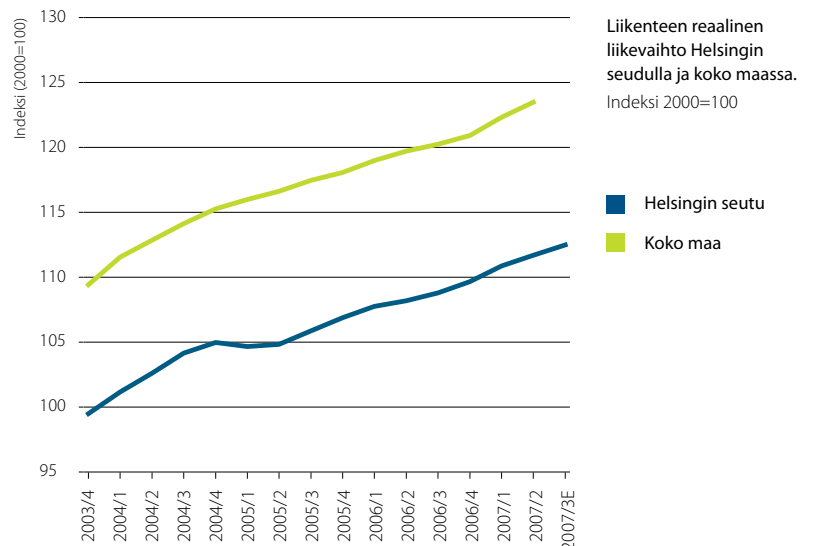
Liikenteen henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Liikenteen henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla. Indexi 2000=100

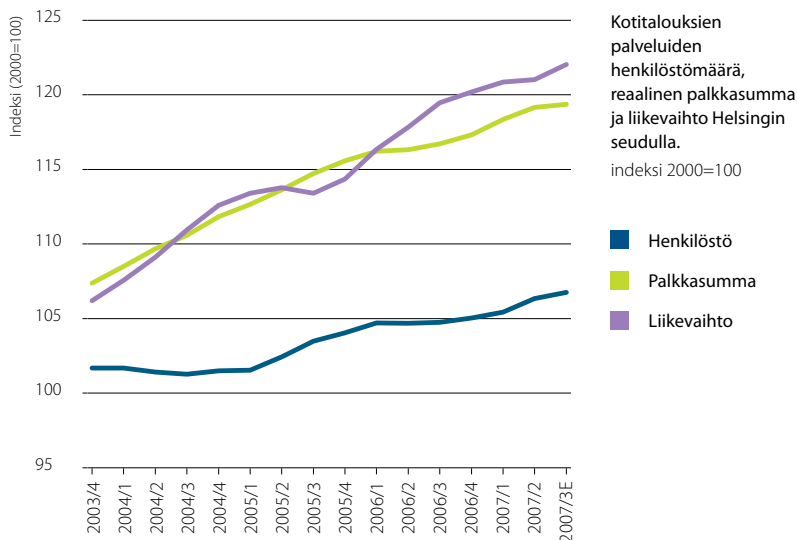
Henkilöstömäärä liikenteen alalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indexi 2000=100

Liikenteen reaalin liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indexi 2000=100

Palvelut kotitalouksille

Virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminta, pesula-, kampaamo-, parturi-
yms. palvelut, järjestötoiminta, ympäristönhuolto

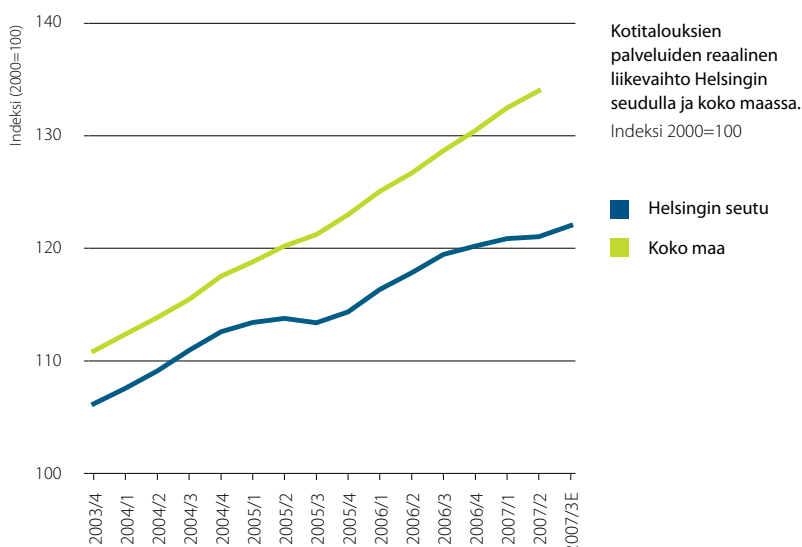
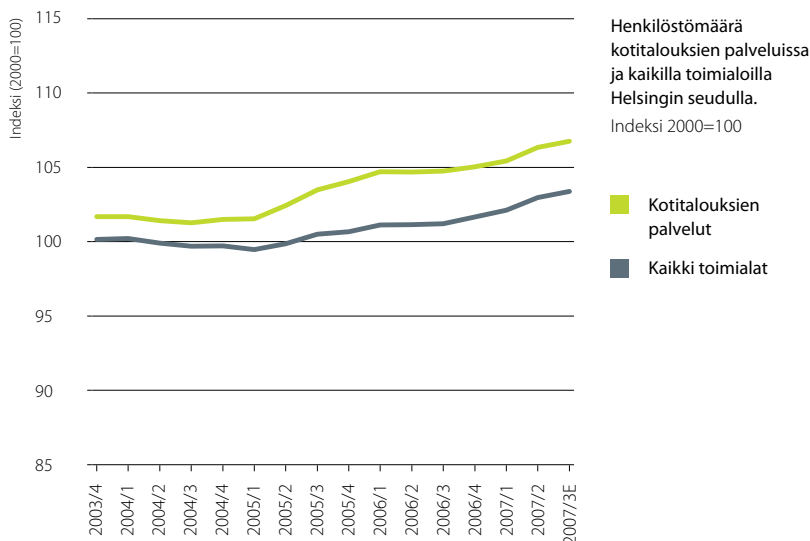

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihto kasvoi, mutta palkkasumman nousu hidastui.

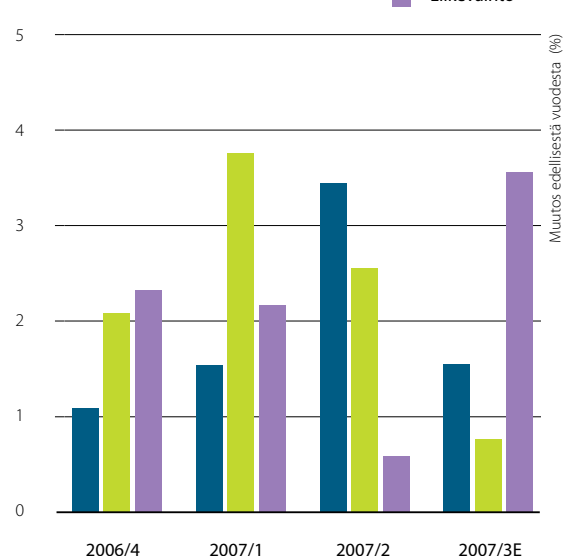
Kotitalouspalvelujen liikevaihdon kehitys on ollut melko tempoilevaa, mutta trendi on ollut jatkuvasti nouseva. Alan liikevaihto kasvoi reaalisesti noin 3,5 % vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Aikaisempien neljännesten liikevaihdot korjautuivat alaspäin edellisen katsauksen ennakoarvioihin verrattuna. Viimeisen parin vuoden aikana alan liikevaihdon kasvuvauhti on jäänyt Helsingin seudulla jälkeen koko maasta. Kotitalouspalveluiden liikevaihto on noussut reaalisesti 22 % vuodesta 2000.

Kotitalouspalveluiden palkkasumman kasvu hidastui reaalisesti vajaan prosentin tasolle ja henkilöstömäärä nousi 1,5 % kuluvaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Alan palkkasumma on noussut 19 % eli vain hieman vähemmän kuin liikevaihto vuodesta 2000. Henkilöstömäärä on kasvanut 7 % vuoteen 2000 verrattuna, selvästi enemmän kuin seudun kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Palveluja kotitalouksille tuottavat yritykset ja yhteisöt työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan noin 50 000 henkeä Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstömäärä, reaalin palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut

Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus, koulutus, terveydenhuolto, sosiaalipalvelut

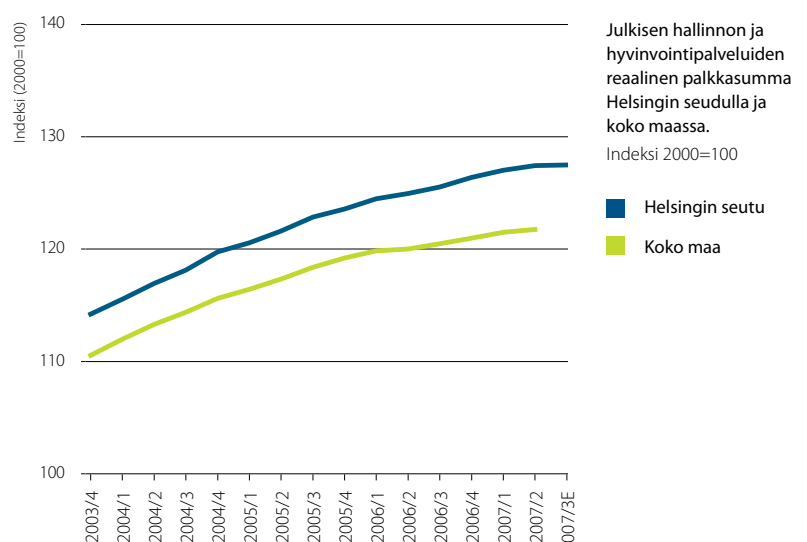
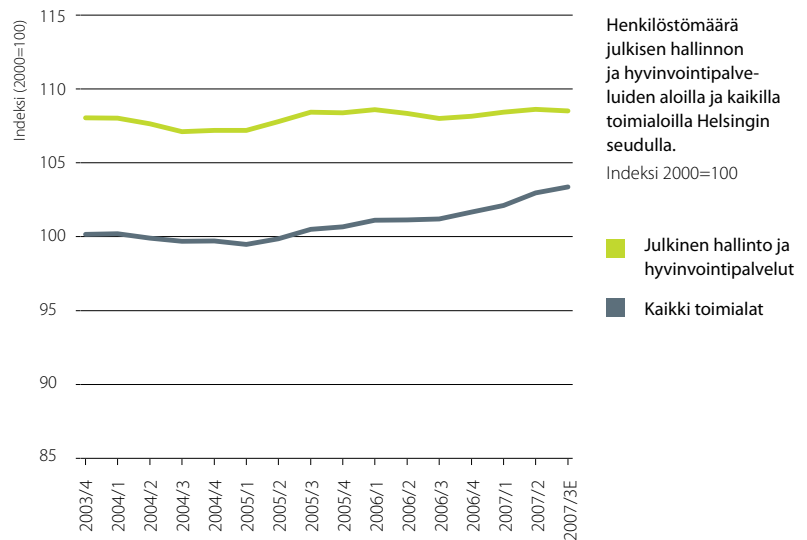
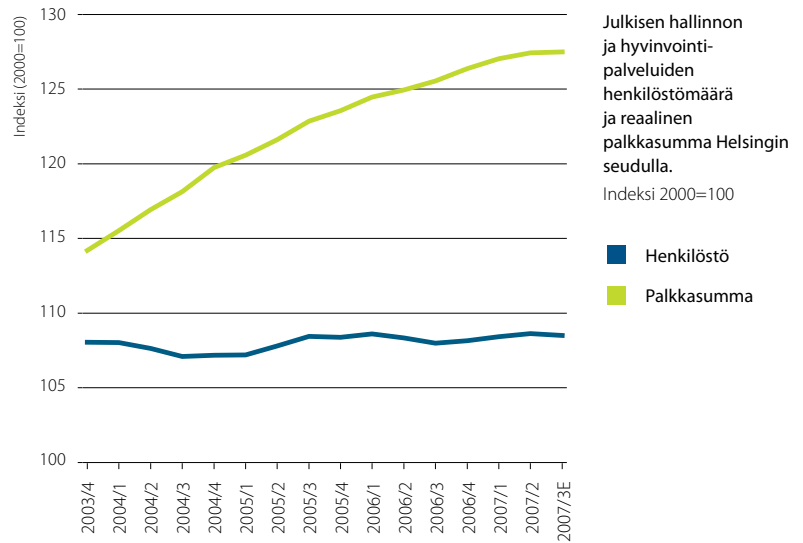
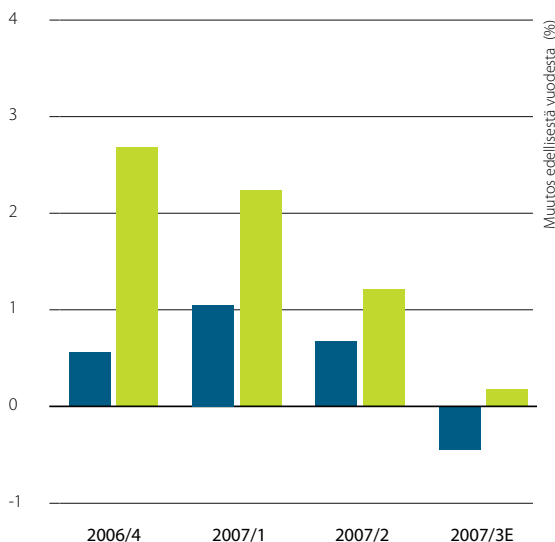
Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden palkkasumman kasvu hidastui ja henkilöstömäärä kääntyi laskuun.

Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluja tuottavien yhteisöjen palkkasumman kasvu on hidastunut kuluvan vuoden aikana. Vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä alan palkkasumma kasvoi ennakoarvion mukaan reaalisesti vain 0,2 % edellisvuodesta. Palkkasumman trendi on viime vuosina ollut Helsingin seudulla samansuuntainen kuin koko maassa. Vuodesta 2000 seudun palkkasumma alalla on kasvanut noin 28 %, selvästi enemmän kuin koko maassa.

Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalvelujen henkilöstömäärä on pysynyt useita vuosia suunnilleen samalla tasolla. Kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä alan henkilöstömäärä väheni noin 0,5 %. Vuodesta 2000 alan henkilöstö on kasvanut noin 9 %, mikä on tuntuvasti enemmän kuin seudun kaikilla toimialoilla.

Työvoimatutkimuksen mukaan julkinen hallinto ja hyvinvointipalveluja tuottavat yhteisöt työllistivät viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 167 000 henkeä Helsingin seudulla.

Julkisen hallinnon ja hyvinvointipalveluiden henkilöstömäärä ja reaalin palkkasumma Helsingin seudulla, muutos (%) edellisvuodesta.

Vaihtuva teema: Helsingin seutu kansainvälisessä vertailussa

Helsingin seudun arvioidaan kuuluvan lähivuosiinakin Euroopan suurkaupunkialueiden kärkejoukkoon talouden kasvunopeuden suhteen.

Euroopan suurkaupunkialueet ovat vuosikymmenien ajan olleet maanosan taloudellisen kasvun vetureita. Niihin on keskittynyt tuottavin ja nopeimmin kasvava yritystoiminta ja ne ovat vetäneet puoleensa investointeja, yrityksiä, työvoimaa ja asukkaita. 2000-luvun alkuvuosina talouden taantuma hidasti tuotannon ja työllisyyden kasvua suurkaupungeissa suhteellisesti enemmän kuin Euroopan Unionin muilla alueilla. Tämän seurauksena kasvueron suurkaupunkien ja koko EU-alueen välillä supistui. Myös Helsingin seutu kärsi talouden taantumasta vuosina 2001 - 2003. Siitä huolimatta Helsingin tuotannon ja työpaikkojen kasvu ylitti suurkaupunkien keskimääräisen samoin kuin muiden pohjoismaiden pääkaupunkien kasvun vuosina 2001 - 2005. Dublinin kasvuvauhdista Helsinki jäi kuitenkin kauas taakse.

Viime vuosina EU-alueen ja sen suurkaupunkien – Helsinki mukaan luettuna – kasvu on uudelleen nopeutunut. Vuosille 2006 - 2011 tehdyn ennusteen mukaan tuotannon ja työllisyyden kasvun arvioidaan olevan vahvempaa kuin vuosina 2001 - 2005. Tuotannon ennakoidaan kasvavan suurkaupungeissa keskimäärin 2,5 % ja työllisyyden 1,2 % vuodessa. Kasvueron suurkaupunkien ja koko EU-alueen välillä ennakoidaan suurentuvan hieman.

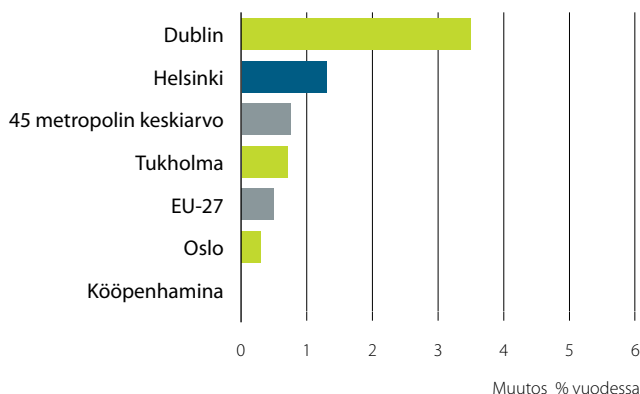
Helsingin seudun arvioidaan säilyttävän asemansa Euroopan kärkejoukossa talouskasvun suhteen. Helsingin seudulla tuotannon ennakoidaan kasvavan keskimäärin 4,2 % vuodessa. Dublinin ennakoidaan kasvavan hieman Helsinkiä nopeammin, sen edellä ovat ennusteen mukaan Varsova, Praha ja Dresden. Tukholman ja Oslon kasvun ennakoidaan olevan samaa suuruusluokkaa kuin Helsingin. Sen sijaan Kööpenhaminan kasvun arvioidaan jäävän alle suurkaupunkien keskitason. Työllisyyden ennustetaan kasvavan Helsingissä 2 % vuodessa, joka jää jälkeen Dublista, mutta ylittää Oslon, Tukholman ja Kööpenhaminan ennusteet.

Lähde: Cambridge Econometrics (2007): European Regional Prospects. Analysis and Forecasts to 2011. Cambridge Econometrics Ltd in collaboration with a network of European research institutes.

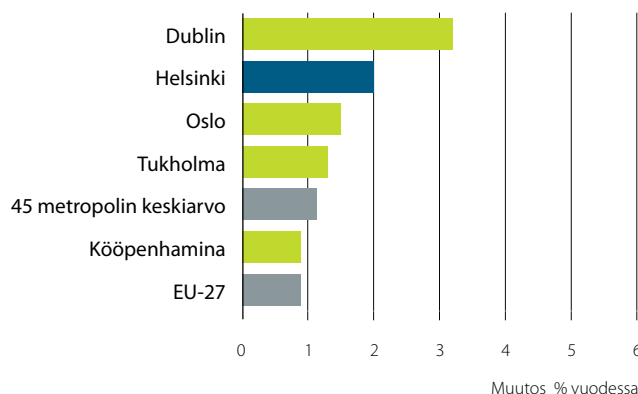
Tutkimus sisältää analyysin ja ennusteen 45 Euroopan taloudellisesti merkittävälle suurkaupunkialueelle, jotka sijaitsevat 27 EU-maassa sekä Norjassa ja Sveitsissä. Suomesta mukana on Helsingin seutu.

Huomautus: Tutkimuksen esittämät luvut Helsingin seudun vuosien 2001-2005 kasvusta poikkeavat jonkin verran Tilastokeskuksen tiedoista.

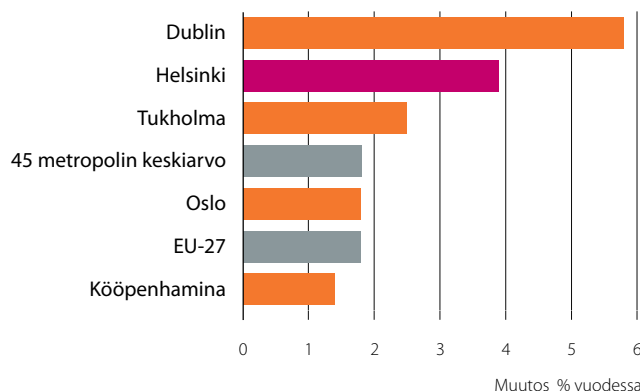
Työllisyyden muutos (% vuodessa) 2001–2005
Helsingin seudulla ja vertailukaupungeissa.

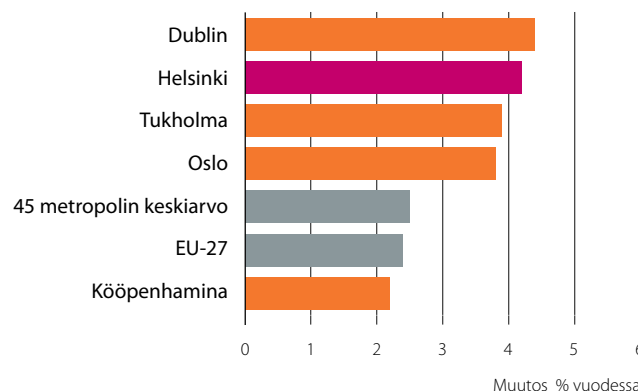
Työllisyyden muutoksen ennuste (% vuodessa)
2006–2011 Helsingin seudulla ja vertailukaupungeissa.

Tuotannon muutos (% vuodessa) 2001–2005 Helsingin
seudulla ja vertailukaupungeissa.

Tuotannon muutoksen ennuste (% vuodessa)
2006–2011 Helsingin seudulla ja vertailukaupungeissa.

Helsingin seudun toimialakatsaus

4
07

Julkaisija

Helsingin seudun kauppakamari
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus

Kaupunkitutkimus TA Oy
Mannerheimintie 44A, 00260 Helsinki
puh. (09) 561 2493
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja

Varatoimitusjohtaja **Jorma Nyrhilä**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60213
jorma.nyrhila@chamber.fi

Asiamies **Tiina Pasuri**

Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60215
tiina.pasuri@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 561 2493
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Hanna Kuisma**, Kaupunkitutkimus
puh. (09) 568 19 560
hanna.kuisma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu

Mainostoimisto KPL Oy
kari.lehkonen@kpl.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Tietolähteet ja käsitteet

Reaalinen liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo deflaoituna kuluttajan hintaindeksillä. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja kahden seuraavan kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suorustustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Reaalinen palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo deflaoituna kuluttajan hintaindeksillä. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden palkkasummien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuorustustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden henkilöstömäärien ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennustee-

seen. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työllisyys / työllisten määrä on Helsingin seudulla asuvien henkilöiden määrä, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Tiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Työpaikkojen pohjana ovat työssäkäyntitilaston vuoden 2004 lopulliset tiedot, jotka on muunnettu vuoden 2006 tasolle työvoimatutkimuksen tietojen avulla. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. **Viime vuotta koskeva laskelma:** Kaupunkitutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoiden indikaattorien perusteella konstruoitu ennakokuva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. **Kuvaajan ja ennakoarvion laadinta:** Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilaston bruttokansantuote kiintein hinnoin, lukuun ottamatta viimeistä neljänneistä. Viimeisen neljänneksen tieto on ennakoarvio. **Tietolähde:** Tilas-

tokeskus, kansantalouden tilinpito. **Ennakoarvion laadinta:** Kaupunkitutkimus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja, joissa keskiarvo on sijoitettu viimeiselle havainnolle.

Ennakoarviot: Kirjain E kuvion vaaka-akselin vuosineljänneksen yhteydessä tarkoittaa, että kyseisen neljänneksen tuotantoa, liikevaihtoa, palkkasummaa ja henkilöstömäärää koskeva tieto on ennakoarvio.

Helsingin seutu koostuu pääkaupunkiseudusta ja kehyskunnista

